

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2000-2001

28 juni 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de invordering van onroerende voorheffing voor de woning van een lid van de koninklijke familie

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het Belfort-observatorium

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Donderdag 28 juni 2001

VOORZITTER : De heer Marc van den Abeelen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.11 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de invordering van onroerende voorheffing voor de woning van een lid van de koninklijke familie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de invordering van onroerende voorheffing voor de woning van een lid van de koninklijke familie.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, onlangs heeft prins Laurent in de pers geklaagd dat de politiek onvoldoende op de hoogte is van zijn activiteiten. Misschien kan dit gesprek enige verheldering bieden.

In de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft mevrouw Brepoels een vraag gesteld over de vrijstelling van de onroerende voorheffing. In zijn antwoord op deze vraag heeft de minister van Financiën naar de minister-president van de Vlaamse regering verwezen.

We weten allemaal waarover het gaat. Onlangs heeft prins Laurent een dotatie gekregen. De pers heeft hier al enige aandacht aan besteed. Tijdens het bijkomend onderzoek, dat in dergelijke dossiers steeds plaatsvindt, is het vermoeden gerezen dat de prins geen onroerende voorheffing betaalt voor zijn residentie te Tervuren. Het zou gaan om een

KI van ongeveer 300.000 frank. Blijkbaar heeft de prins in het verleden wel onroerende voorheffing betaald, maar betaalt hij die sinds 1996 niet meer.

De vrijstelling van onroerende voorheffing zou zijn verleend op basis van artikel 253 paragraaf 3 van het Wetboek over de Inkomstenbelastingen. Dit artikel voorziet in een vrijstelling voor de goederen die de aard van nationale domeingoederen hebben, die op zich niets opbrengen en die voor een openbare dienst of voor een dienst van algemeen nut worden gebruikt. Dit is natuurlijk een mooie voorzet. Ik vraag me af of dit onroerend goed aan deze voorwaarden voldoet. Ik vraag me tevens af of er voor het verlenen van de federale vrijstelling overleg is gepleegd met de Vlaamse regering. Aangezien de onroerende voorheffing een Vlaamse bevoegdheid is, heeft die vrijstelling financiële repercussies voor Vlaanderen.

Ik heb nog enkele bijkomende vragen. Voor welke aanslagjaren geldt die vrijstelling precies? Vanaf welk jaar is de onroerende voorheffing niet meer ingevorderd? Op wiens vraag is die vrijstelling verleend?

De minister-president herinnert zich misschien de grote discussie die we enkele jaren terug hebben gevoerd over de automatische toekenning van vrijstellingen. Hoewel we er nooit in zijn geslaagd om dit uit te voeren, blijft dit een wens van mijn fractie.

Momenteel moet de burger een vrijstelling van onroerende voorheffing aanvragen. Indien dit in het geval van de prins is gebeurd, is de vraag uiteraard hoe die aanvraag is geformuleerd. Op welke basis is die vrijstelling aangevraagd?

Wat de toepassing van het bewuste artikel betreft, vraag ik me af welke openbare dienst of dienst van algemeen nut zich hier bevindt. Aangezien de onroerende voorheffing vroeger wel is betaald, vraag

Loones

ik me af of de bestemming van de woning is gewijzigd.

Ik zou deze vraag nog even in een ruimer kader willen situeren. Op 12 juni 2001 heeft minister Reynders uitdrukkelijk naar de minister-president verwezen. Ik citeer even zijn antwoord op de vraag van mevrouw Brepoels : 'Het onroerend goed ligt in het Vlaams Gewest. Vanaf 1 januari 1999 is het Vlaams Gewest bevoegd voor de dienst voor de onroerende voorheffing, met inbegrip van de inning. Voor meer inlichtingen verwijs ik u naar de minister-president van de Vlaamse regering, die terzake bevoegd is'. Ik heb ondertussen ook vernomen dat de Vlaamse overheid die vrijstellingen nog steeds verleent. Blijkbaar heeft Vlaanderen die bevoegdheid nog steeds niet naar zich toe getrokken. Het zou om ongeveer 100.000 vrijstellingen gaan. De federale administratie zou al die dossiers nog steeds regelen. Aangezien dit op een tekortkoming van de Vlaamse overheid zou wijzen, hoop ik dat die informatie niet klopt.

Aangezien een van de ondervoorzitters van het Vlaams Parlement hier aanwezig is, zou ik even naar een ander voorbeeld willen verwijzen. Hoewel dit gebouw tot het openbaar domein behoort en een openbare dienst huisvest, zijn we momenteel in een procedure verwickeld met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat weigert om voor dit gebouw een vrijstelling te verlenen. Een vrijstelling voor de privé-residentie van een lid van de koninklijke familie gaat dit mijns inziens te ver. Er zijn nog andere voorbeelden : aan musea wordt de vrijstelling ook niet verleend. Ik herinner me een initiatief van de heer Vandenbroeke, hij heeft tijdens de vorige legislatuur tevergeefs geprobeerd om een doorbraak te forceren.

Hoewel ik me graag als republikein omschrijf, is dit geen republikeinse oprisping. Het gaat hier om een fundamentele kwestie, namelijk het uitoefenen van onze eigen bevoegdheden. Ik hoop dat de minister-president hierover de nodige duidelijkheid kan verschaffen.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me volledig aan bij de woorden van de heer Loones.

De voorzitter : Mevrouw Dillen, bent u ook republikein ?

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat u daar nooit aan hebt getwijfeld.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst wat duidelijkheid scheppen over het pand dat de prins bewoont. Het gaat hier om een onroerend goed dat gekadastréerd is onder de bezittingen van de Koninklijke Schenking. De Koninklijke Schenking is een openbare instelling die is opgericht bij KB van 9 april 1930.

Ik zou hier eveneens willen verwijzen naar de bepalingen van de Bijzondere Wet van 16 januari 1989. Ik zal de Vlaamse bevoegdheden even verduidelijken. Het Vlaams Gewest is bevoegd voor het bepalen van de aanslagvoet en voor de vrijstellingen van de onroerende voorheffing. Zoals de heer Loones daarnet al heeft gezegd, kan een vrijstelling om verschillende redenen en onder bepaalde voorwaarden worden verleend. Het gaat hier om goederen bestemd voor de openbare uitoefening van de erediensten, voor het onderwijs, voor bejaardenvoorzieningen, enzovoorts. Artikel 253 paragraaf 3 voorziet in een specifieke vrijstelling van de onroerende voorheffing wanneer het gaat om het KI van onroerende goederen die de aard van nationale domeingoederen hebben, die op zichzelf niets opbrengen en die voor een openbare dienst of een dienst van algemeen nut worden gebruikt. De vrijstelling is van al deze voorwaarden afhankelijk. Dit betekent dat de drie voorwaarden gezamenlijk moeten vervuld zijn. De goederen die van deze vrijstelling kunnen genieten, worden openbare domeingoederen genoemd.

De heer Johan De Roo : Deze goederen zijn van iedereen.

Minister-president Patrick Dewael : Zo zou men dat kunnen interpreteren. Deze goederen zijn openbaar. Dit staat tegenover privé-goederen. Voor privé-goederen kan in principe geen vrijstelling worden verleend. Ik heb daarnet al verwezen naar de gebouwen waar de erediensten worden gehouden. Die gebouwen zijn van iedereen.

De overheid die instaat voor de invordering van de onroerende voorheffing moet nagaan of de voorwaarden zijn vervuld. De heer Loones heeft er terecht op gewezen dat de Vlaamse overheid sinds het aanslagjaar 1999 zelf de invordering van de onroerende voorheffing verzorgt. De problemen aangaande de eigen invordering, aangaande de automatische toepassing van de voordelen en aangaan-

Dewael

de de uitbesteding van de invordering zijn hier al vaak aan bod gekomen.

De discussie is zeker niet nieuw voor deze commissie. Het dossier van de belastingplichtige waarover u een vraag stelt, is dat wel.

Ik heb nagetrokken hoe te werk werd gegaan. Voor de periode tot 1999 moet ik verwijzen naar de federale minister van Financiën, de heer Reynders. Het verbaast me dat hij in zijn antwoord op een vraag van mevrouw Brepoels naar mij verwijst maar geen uitleg verschaft over de periode toen hij zelf instond voor de inning van de onroerende voorheffing. Dat lijkt me iets te makkelijk. Hij stelt terecht in zijn antwoord dat het domein in Vlaanderen is gelegen en dat we sinds 1999 zelf de invordering verzekeren. Hij geeft echter geen verduidelijking over het standpunt dat zijn administratie heeft ingenomen voor die datum. Ik zal niet in zijn plaats treden. Als hij geen antwoord wil verschaffen, is dat zijn zaak. Het is evenmin aan mij om te suggereren dat mevrouw Brepoels verdere stappen moet ondernemen. Ik weet dat het reglement van de Kamer verschilt van het onze. De vraag werd er ontvankelijk verklaard, maar de federale minister heeft voorbehoud gemaakt. Hij wou eerst overleg plegen met de kamervoorzitter. Ons Reglement is op dat vlak heel wat lossier. Wij kunnen over dit onderwerp praten zonder dat ik voorbehoud moet inroepen.

Ik spreek onmiddellijk tegen dat mijn administratie heeft nagelaten om iets te doen sinds 1999. De directeur-generaal, hier aanwezig, kan dit bevestigen. Van zodra mijn administratie bevoegd is geworden, is ze gestart met een systematische verificatie van vroeger verleende vrijstellingen. Dit heeft tot gevolg dat een aantal instanties die vroeger van een vrijstelling van onroerende voorheffing konden genieten, sinds 1999 wel moeten betalen. Tot op heden werden reeds 3.600 vrijstellingsdossiers onderzocht en afgehandeld.

Op het ogenblik dat Vlaanderen de bevoegdheid overnam, bestond reeds een hele resem vrijstellingen die door de federale overheid waren verleend op basis van de wettelijke bepalingen. Natuurlijk hanteren we het principe van de continuïteit van een openbaar bestuur. Het zou nogal vreemd zijn geweest als alle vrijstellingen van de ene dag op de andere werden ingetrokken. Mijn administratie onderzoekt alle vrijstellingen geval per geval. Dat is ook het geval voor de belastingplichtige en het goed waarover u praat.

Als uit het onderzoek blijkt dat het gaat over een openbaar domein, dan kan een volledige vrijstelling van onroerende voorheffing worden verleend. Als daarentegen blijkt dat het een privé-domein is, dan kan geen enkele vorm van vrijstelling worden verleend, noch voor het gewestelijk aandeel, noch voor de provinciale of gemeentelijke opcentiemen. Het onderzoek naar dit dossier loopt, maar is nog niet afgerond. Als u meer gegevens wenst over het KI van de woning, dan moet u zich wenden tot de bevoegde diensten van het kadaster. De afgifte en de mededeling van kadastrale inlichtingen wordt immers geregeld bij KB van 19 maart 1996.

Ik herhaal dat de periode voor 1999 onder de bevoegdheid van de federale minister valt. Wij hebben de vrijstelling verlengd in afwachting van het resultaat van het onderzoek. Als het onderzoek is afgerond en we weten of het over een openbaar goed of een privé-goed gaat, zal ik zelf terugkomen op deze aangelegenheid en het parlement inlichten over de beslissing die ik zal nemen.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. In tegenstelling tot dat van de federale minister in de Kamer, is uw antwoord duidelijk en fair.

Ik heb vernomen dat er in totaal 110.000 vrijstellingsdossiers bestaan. Het doet me plezier dat werk wordt gemaakt van het onderzoek ervan, maar als er na twee jaar nog maar 3.600 dossiers zijn afgehandeld, dan duurt het nog een paar decennia voor de zaak rond is. Het onderzoek moet dan ook op een of andere manier worden versneld. Ik hoop dat het bewuste dossier niet als een van de laatste wordt behandeld, want in dat geval zullen we de beloofde toelichting misschien niet meer van u kunnen krijgen.

Ik hoop echt dat het goed een openbaar domein blijkt te zijn waarop vrijstelling van onroerende voorheffing kan worden verleend. Zoals de heer De Roo heeft gesuggereerd, brengt dit immers ook openbare dienstverleningen met zich mee. Ik wens niets liever dan dat we toegang krijgen tot deze ongetwijfeld prachtige domeinen uit de schenking.

Minister-president Patrick Dewael : U hebt het over 110.000 dossiers en ik verwijs naar 3.600 afgehandelde dossiers. Die cijfers mogen echter niet met elkaar worden vergeleken. Ik heb het over bepaalde types die samen worden behandeld, zoals alle kerken. Het totaal komt in dat geval neer op

Dewael

5.000 type-dossiers waarvan er al 3.600 zijn afgewerkt. U hebt wel gelijk dat het in het totaal over 110.000 individuele dossiers gaat.

Het pand waarvan sprake, wordt op dezelfde manier als alle andere met bekwame spoed onderzocht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het Belfort-observatorium

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het Belfort-observatorium.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, als het Vlaams Gewest of de federale overheid nieuwe maatregelen treft die een onverwachte en zware financiële last voor de gemeenten met zich meebrengen, zijn de gemeenten soms genoodzaakt om hun belastingen te verhogen.

Tijdens een studiedag van Dexia werden de gemeentebelastingen onder de loep genomen. Uit de studie blijkt dat recente plannen, zoals de politiehervorming en de aanpassing van Vlarem II, tot gevolg zullen hebben dat gemeenten overstappen van een gecumuleerd overschot van ruim 13 miljard frank in 2000 naar een gecumuleerd tekort van bijna 57 miljard frank in 2006.

Mijn vraag is gebaseerd op wat ik in mijn eigen gemeente waarneem. Ik geef u een voorbeeld. De kosten voor de aanpassing van het gemeentelijk zwembad lopen al snel op van een aanvankelijke schatting van 9 miljoen frank tot 70 miljoen frank. Dergelijke zaken zijn zware financiële aderlatingen voor het gemeentebestuur. Bovendien is er een praktisch probleem omdat scholen hun wekelijkse

zwembeurt moeten laten vallen. De andere zwembaden in de ruime omgeving moeten immers gelijkaardige aanpassingen uitvoeren of zijn reeds overbevraagd.

Omwille van de gezondheid zijn dergelijke aanpassingswerken nodig, maar ik vraag me af of er geen nood is aan een betere financiële ondersteuning van de overheid. Ik stel vast dat nu ook een Vlarem II-aanpassing voor sportclubs wordt gevraagd. Hierdoor zullen vele gemeenten opnieuw diep in hun beurs moeten tasten.

Dit zijn voorbeelden uit de praktijk. Ze zijn gebaseerd op mijn ervaring als gemeenteraadslid. Vele gemeentebesturen moeten geplande uitgaven herschikken of moeten hun belastingen verhogen. Om dergelijke financiële problemen te voorkomen, heeft de Vlaamse overheid het Belfort-observatorium in het leven geroepen. Het is een cel die zal werken binnen de HRF en die moet nagaan of de financiële impact van nieuwe maatregelen op gemeenten en provincies wel verantwoord is.

Mijnheer de minister-president, welke beslissingen van de Vlaamse regering werden reeds onderworpen aan een onderzoek door deze cel ? Welke gevolgen had dat onderzoek voor die beslissingen ? Werden reeds financiële tussenkomsten of subsidies bevolen om de impact van een belangrijke financiële kost te beperken ?

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u weet dat ik steeds alert ben als de financiële toestand van de gemeenten en steden wordt besproken. Steeds meer blijkt dat de situatie heel ernstig wordt.

Ik was onlangs aanwezig op een vergadering van de Oost-Vlaamse burgemeesters, op uitnodiging van minister Van Grembergen. Het is een goed initiatief om alle provincies op deze manier samen te roepen. Het zou goed zijn als elk lid van de Vlaamse regering dit voorbeeld volgt en een ronde van Vlaanderen aflegt op het gebied van de eigen bevoegdheden.

Tijdens de vergadering kwam nogmaals duidelijk aan bod dat de financiële toestand van de steden en gemeenten niet eenvoudig is. Nu blijkt duidelijk dat de verklaringen van de federale ministers een fabeltje zijn. Het klopt helemaal niet dat de politiehervorming overal een nuloperatie zou zijn. De berekeningen van de gemeenten tonen aan dat dit absoluut niet het geval is. In de provincie Oost-

De Roo

Vlaanderen ken ik slechts één stad die erkent dat de hervorming voordeel oplevert, namelijk de stad Gent. Alle andere steden en gemeenten zullen er serieus hun broek aan scheuren.

De berekeningen zijn in voorbereiding, ook die voor de politiebegroting die in elke zone moeten worden gemaakt.

Het is niet mijn bedoeling te herhalen wat al zo dikwijls is gezegd. Er is echter een nieuw element. Deze week vernamen we dat als gevolg van de brandweershervorming de korpsen die werken met vrijwilligers, op een heel stuk minder subsidies kunnen rekenen. Hoogtewerkers in buitengemeenten – en dat zijn net de gemeenten die met vrijwillige korpsen werken – worden als overbodig beschouwd en worden niet langer betoelaagd! Dergelijke maatregelen hebben zware investeringen tot gevolg voor de gemeenten.

In mijn zone komt dit per legislatuur neer op een vermindering van de subsidies met 5,4 miljoen frank. Zo kan het niet langer. Ik weet dat reeds 1 miljard frank extra werd aangekondigd van de gemeenten en dat u uw ontwerp van decreet nog voor het zomerreces op de agenda van de Vlaamse regering wilt plaatsen zodat het in het najaar wordt besproken, maar de zaak is niet eenvoudig.

De inning van de onroerende voorheffing vormt een moeilijke klus. In mijn gemeente voorziet de begroting in 156 miljoen frank aan inkomsten. We zijn ongeveer halverwege het jaar en we hebben nog maar 8 miljoen frank ontvangen. Ondertussen blijven de vaste kosten lopen en moet worden gewerkt met kaskredieten en dergelijke. Ik heb u onlangs een brief geschreven over deze problemen. De situatie is ongehoord. Heel wat gemeenten, onder andere Hamme en Ronse, kampen met hetzelfde probleem.

Het probleem van de inning van onroerende voorheffing is fundamenteel van aard, maar de vele bijkomstige problemen maken de situatie in de steden en gemeenten natuurlijk nog erger.

De voorzitter : De vergadering wordt geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 10.35 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 10.39 uur.*

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ook ik ben me ervan bewust dat een aantal gemeenten met problemen kampen. Toch wil ik de zaak enigszins relativëren. Het beleid bevat ook een aantal positieve elementen. De problemen die de heer De Roo opsomde inzake de hervorming van brandweer en politie, zijn vooral het gevolg van beslissingen op federaal niveau.

Ik ben groot voorstander van wat op cultureel vlak gebeurt : de overgang naar subsidiëring via de gemeenten in plaats van via erkende centra en zuilen. Ook op het vlak van openbare werken is er een positieve evolutie merkbaar. De gemeenten kunnen zelf veel meer initiatieven nemen, bijvoorbeeld inzake het fietspadenplan. Het gaat daarbij over omvangrijke investeringen. Ook inzake de riolering is de evolutie positief voor de gemeenten. Op het vlak van de financiën is zelfs sprake van een doorbraak, omdat wordt gewerkt via individuele gemeenten. Ze krijgen immers steeds meer autonomie. Ik verneem dat er plannen zijn om een onderscheid te maken tussen zogenaamd arme en zogenaamd rijke gemeenten. Dat behoeft enige uitleg, want het gaat niet op om de gemeenten die hebben geopteerd voor de belasting op onroerend goed te bestempelen als rijker dan de andere. In feite zijn er geen rijke gemeenten, ze zijn allemaal arm. Dit vergt meer uitleg, maar we kunnen hierop dieper ingaan tijdens de discussie over het Investeringsfonds.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik ben een overtuigd municipalist. Ik ben zelf burgemeester geweest en ben het trouwens nog steeds, titelvoerend.

De vraag is gebaseerd op het idee van een Belfort-observatorium in de schoot van de HRF. Dat observatorium komt er voorlopig niet. Het antwoordt immers niet aan een nood. Ik verwijs naar artikel 7 paragraaf 2 van het huishoudelijk reglement van de Vlaamse regering. Daarin staat dat bij alle regeringsnota's die worden behandeld en die een repercussie hebben op lokaal niveau, in een begeleidende nota moet worden voorzien waarin wordt uitgelegd wat die weerslag echt inhoudt. Die weerslag moet ruim worden geïnterpreteerd : nood aan extra personeel, gevolgen voor de werkingsuitgaven, de ontvangsten, het volume van de investeringen en de schuld. Sinds een aantal maanden wordt dit artikel – een initiatief van voormalig minister Sauwens – rigoureuus toegepast. Regerings-

Dewael

nota's over aangelegenheden die een weerslag kunnen hebben op de gemeentelijke financiën, kunnen dus enkel doorgang vinden als er een begeleidende nota aan is toegevoegd. Elke overheid zou dit systeem moeten toepassen bij het nemen van een beslissing met gevolgen op een andere beleidsniveau.

In het Overlegcomité hebben de federale regering en de regeringen van de deelstaten hierover afspraken gemaakt. Een werkgroep heeft een onderzoek verricht over de budgettaire draagkracht van de steden en gemeenten. We baseren ons ook op cijfers van Dexia. We hebben afgesproken om steeds een gemeentelijke-effectenrapport toe te voegen.

Het klopt dat met name de federale maatregelen het onderwerp van discussie vormen. Over de politiehervorming moet ik hieraan toch toevoegen dat de premier op een bepaald ogenblik zelf heeft onderhandeld met de VVSG. Niemand heeft ooit gezegd dat de operatie voor alle gemeenten neutraal zou uitdraaien. Ik vind dat ook billijk. Gemeenten die in het verleden wel inspanningen hebben geleverd, zullen niet op dezelfde wijze worden behandeld als die die in het verleden hun laars hebben gelapt aan de hele zaak. Ik wil niet zeggen dat dit laatste alleen een probleem is in Franstalig België, maar grosso modo liggen daar meer gemeenten die in het verleden teveel bleven rekenen op interventies van de rijkswacht. De kleinschaligheid van vele Waalse gemeenten heeft daar natuurlijk ook iets mee te maken. Ook een aantal Vlaamse gemeenten hebben in het verleden te weinig geïnvesteerd. De lat moet overal worden gelijkgelegd. Ik wou deze opmerking toch even kwijt, maar het klopt dat de hervorming voor de meeste gemeenten een meeruitgave inhoudt.

De liberalisering van de energiemarkt is al vaak als voorbeeld aangehaald. Men mag niet vergeten dat deze liberalisering niet enkel een vermindering van de gemeentelijke inkomsten inhoudt. Voor de consument daalt de prijs immers gevoelig. Gemeentebesturen hanteren vaak een onvoorzichtig discours dat de burger niet begrijpt. Terwijl de gemeentebesturen zich zorgen maken over de belastingverlagingen, betekenen die federale en gewestelijke verlagingen voor de burger goed nieuws. Net als de liberalisering van de energiemarkt, hebben die verlagingen uiteraard gevolgen voor de gemeentelijke ontvangsten.

We moeten op dit vlak zeer alert blijven. In feite gaat het hier om het principe van het Belfort-obervatorium. Enkel de naam is ondertussen veran-

derd. Ons eigen huishoudelijk reglement, dat in het verleden niet rigoureuus is toegepast, laat ons perfect toe om het gevraagde te doen. Er is met de federale regering afgesproken om op alle niveaus hetzelfde te doen. In de toekomst zullen initiatieven worden genomen. Ik wil in dit verband even verwijzen naar wat minister Van Grembergen gisteren heeft geantwoord op een actuele vraag van de heer Dirk De Cock. De minister heeft al zijn initiatieven nog eens opgesomd.

In de eerste plaats wil de Vlaamse regering het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het SIF verder bestuderen. Hierbij zal bijzondere aandacht worden besteed aan de criteria, aan de rol van de centrumsteden, aan de gebrekkige slagkracht van de kleinere gemeenten en aan de steeds groter wordende vraag naar meer professionalisering. Het debat over de ruimtelijke ordening heeft dit nog eens duidelijk geïllustreerd. Op de Vlaamse arbeidsmarkt kan men momenteel geen enkele planoloog meer vinden. Dit zijn slechts enkele specifieke problemen. In het algemeen pleit ik voor een globalisering van de verschillende fondsen. Er zijn teveel verschillende geldstromen naar de gemeenten. Ik heb er daarnet al drie genoemd. Hiernaast zijn er nog verschillende sectorale stromen, bijvoorbeeld voor het jeugdbeleid en de rioleringsprogramma's. Vaak beknotten deze verschillende stromen de gemeentelijke autonomie. Ik heb in het verleden al verklaard dat ik die stromen liever zou koppelen. Ik wil de bestaande parameters aan een ernstig onderzoek onderwerpen. Ik pleit in dit verband voor een globalisering. Dit betekent evenwel dat de gemeenten ook meer verantwoordelijkheid en meer autonomie zouden krijgen inzake de besteding van die middelen.

Vorige vrijdag heeft de Vlaamse regering het principe aanvaard om de rioleringsubsidies in de toekomst voor 100 procent te betoelagen. Dit principe zal in een afzonderlijk ontwerp van decreet worden ondergebracht. Ik zie dat de heer De Roo me sceptisch aankijkt. Het principe van een betoelaging voor 100 procent volstaat uiteraard niet. De toelagen moeten ook tijdig worden gestort. Vaak heeft dit te maken met de complexiteit van de dossiers. Rioleringsdossiers moeten vaak aan bestrating en bestoeping worden gekoppeld. Dit betekent dat het vaak lang duurt voor de toelagen effectief worden uitgekeerd.

In dit verband wil ik voor mijn eigen winkel pleiten. Indien we dit vereenvoudigen, moeten we voor al de afzonderlijke stromen ook geen afzonderlijke administraties in het leven roepen of in stand hou-

Dewael

den. Hoe meer we de stromen kunnen bundelen, hoe minder mankracht we nodig hebben.

Voor de gemeenten lijkt het principe van de volledige betoelaging van de rioleringsinfrastructuurwerken me goed nieuws.

Het ontwerp van decreet moet nog worden ingediend.

Indien de gemeenten dit signaal ontvangen, zullen verschillende programma's die bij de VMM zijn ingediend wellicht het voorwerp van een herziening vormen. We willen alleszins een belangrijk signaal geven. Hoewel we dit geld nog moeten vrijgeven, kan ik hier stellen dat aan het Gemeentefonds 1 miljard frank is toegevoegd. Er hebben nu reeds gesprekken plaats over de opmaak van de begroting van volgend jaar. Mijns inziens moet in het kader van die begroting een bijkomende inspanning worden geleverd.

Het gaat hier om twee verschillende debatten die we samen moeten voeren. We moeten de criteria van het Gemeentefonds opnieuw bekijken en we moeten een bijkomende inspanning leveren. De middelen van het Gemeentefonds zullen sowieso moeten stijgen. Hoewel men steeds wat kan schuiven en herverdelen, is een algemene stijging der middelen van het Gemeentefonds mijns inziens noodzakelijk.

Ik vind het belangrijk om het debat met de steden en de gemeenten op basis van gelijkwaardigheid te voeren. Veel van de huidige problemen zijn het gevolg van de vroegere houding om lokale besturen als ondergeschikte besturen te beschouwen. De gemeenten en de provincies zijn vaak als onderaannemers behandeld die ministeriële plannen moesten realiseren. Wanneer een minister een idee kreeg, moesten de gemeenten dit maar uitvoeren. Voortbouwend op de principes van het pact en op de opmerkingen die ik net heb gemaakt, vind ik dat we meer met de gemeenten en de provincies moeten praten, en dat we bij de aanvang van elke legislatuur nieuwe samenwerkingsverbanden moeten afsluiten.

Indien de Kamer van Volksvertegenwoordigers het wil, krijgen we binnenkort een unieke gelegenheid om dit voornemen uit te voeren. Indien het Lambertakkoord wordt goedgekeurd, zal Vlaanderen bevoegd worden voor de gemeente- en de provinciewet. Dit betekent dat we de kans krijgen om een eigentijds gemeente- en provinciedecreet te

schrijven. We zullen met de gemeenten en de provincies samenwerkingsverbanden kunnen afsluiten.

Ik vind de initiatieven van minister Van Grembergen excellent. Vorige vrijdag heb ik in het Provinciehuis van Antwerpen alle Vlaamse gedeputeerden ontmoet. Dit is een signaal dat deze mensen aanspreekt. Ze hebben niet langer het gevoel dat de regering iets beslist dat zij gewoon moeten uitvoeren. We geven het signaal dat we over alle prioriteiten gezamenlijk overleg kunnen plegen.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van Den Eynde : Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. In veel dossiers over onkosten voor gemeenten heeft de federale overheid een beslissing genomen. Het Vlarem II is evenwel het resultaat van een beslissing van de Vlaamse regering.

De regeling voor de zwembaden dateert nog van de vorige Vlaamse regering. De nieuwe maatregelen voor sportclubs zal echter ook de nodige onkosten met zich meebrengen. Hoewel het hier niet om gemeentelijke clubs gaat, zullen de gemeenten opnieuw diep in de geldbeugel mogen tasten. Dit is blijkbaar niet aan het Belfort-observatorium voorgelegd of aan artikel 7, paragraaf 2 van het reglement getoetst.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Inzake zwembaden en sporthallen moet elke gemeente een afweging maken. Ik woon zelf in een stad die een zwembad wil bouwen. Ik laat die afwegingen in het midden.

Aan het Vlarem zijn kosten verbonden. Men mag evenwel niet vergeten dat het hier gaat om de veiligheid en de gezondheid. Elke zomer doet zich ergens een pollutie of een besmetting voor. Iedereen kijkt dan in onze richting met de vraag of we wel voldoende voorzorgsmaatregelen hebben getroffen.

Mevrouw Marleen Van Den Eynde : Ik wil de uitgaven ten gevolge van de Vlarem II-wetgeving niet betwisten. Ik meen evenwel dat men bepaalde gemeentelijke kosten onderschat. Eerst denkt men dat het zwembad 9 miljoen frank zal kosten. Wanneer men komt opmeten wat er allemaal moet veranderen, blijkt evenwel dat het om een veel groter bedrag gaat. Een zwembad is makkelijk vijftien tot

Van Den Eynde

twintig jaar oud. De meeste zwembaden voldoen niet meer aan de normen en moeten heel wat nieuwe apparatuur plaatsen.

Minister-president Patrick Dewael : Mevrouw Van Den Eynde, dit is een probleem van de gemeenteraad van Kontich.

Mevrouw Marleen Van Den Eynde : Ik denk dat elke gemeente met dit probleem zit. Aangezien de minister dit veiliger achtte, is men in Aartselaar van een ozonzwembad naar een chloorzwembad overgeschakeld. Nu worden heel wat mensen door astma en andere ziekten geteisterd.

Ik wou enkel een algemene opmerking maken.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik zou nog een kleine vraag willen stellen. De invordering van de onroerende voorheffing verloopt steevast traag. Ik vraag me af of dit een streekgebonden verschijnsel of een algemeen probleem is. Ik heb alleszins niet de indruk dat er op dit vlak vooruitgang is.

Minister-president Patrick Dewael : Hoewel ik het daarnet even ben vergeten, moet ik in dit verband naar het programmadecreet verwijzen. We hebben een voorschottenregeling uitgewerkt. Dat principe is aanvaard en zal op 5 juli 2001 voor het eerst worden toegepast. Dit betekent dat de eerste voorschotten binnen een week zullen worden overgemaakt.

Het programmadecreet voorziet in het overmaken van zesmaandelijke voorschotten. Het komende voorschot betreft de periode van juli tot december. Mijns inziens gaat het hier om een goede maatregel. We kijken naar het bedrag van het voorgaande jaar en naar de begroting. 95 percent van het in de begroting voorziene bedrag wordt als voorschot voor een periode van zes maanden overgemaakt. Deze maatregel, die is goedgekeurd in het kader van het programmadecreet, wordt nu operationeel.

We evolueren in de goede richting.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.55 uur.*
